

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

Немає правових норм для заборони пісень російською мовою в Україні – Шмигаль. – Анастасія Большакова

579 військовозобов'язаних митців не повернулося в Україну у 2024 році: Галина Григоренко. – Поліна Горлач

Мінкульт відновить видачу артистам та журналістам дозволів на виїзд за кордон: як це працюватиме. – Марічка Максимець

«Не матиме статусу критичності»: у Мінкульті відповіли, чи зможе Ziferblat поїхати на «Євробачення» за новими правилами виїзду. – Дар'я Тарасова

Як оновлені правила МКСК щодо виїзду митців і медійників вплинуть на роботу цих галузей і міжнародну репрезентацію України. – Анастасія Платонова

Кабмін оприлюднив зміни до постанови № 57 щодо виїзду митців та медійників за кордон під час воєнного стану. – Валерія Буняк

Український ПЕН закликав світову письменницьку спільноту чинити опір новій тиранії. – Дар'я Тарасова

російський обстріл пошкодив ХДАДМ. Як можна допомогти академії? – Антон Малиновський

російський безпілотник у Харкові пошкодив типографію, яка друкувала українські підручники до нового навчального року. – Ганна Цьомик, Лариса Говина

У окупованому Бахчисараї росіяни знищили стародавню фреску у Ханському палаці. – Ольга Бабишена

В окупованій частині Херсонщини готують пропагандистську виставу: колаборантам не довіряють – режисер російський

Митці на фронті

«Для мене зараз немає жодних сумнівів у тому, що я – на своєму місці». – Наталія Федоришин

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[У лютому зупинено розповсюдження понад 600 книг, пов'язаних з росією та Білоруссю. – Сергій Албул](#)

[«Ба та Ді проти брехні»: проект із медіаграмотності, який допомагає літнім людям не стати жертвами шахраїв і фейків. – Аліна Білоус](#)

Креативні індустрії

[Українські проєкти на Бієнале архітектури 2025 у Венеції будуть представлені у двох національних павільйонах: що відомо. – Катерина Яковленко](#)

Фестивалі. Конкурси

[Оголосили дати прийому заявок на участь у конкурсі читців імені Володимира Федінчука](#)

Театр

[У Луцьку показали виставу «Пережесні стежки» режисера Івана Уривського. – Тетяна Маркопольська](#)

Музика

[Opera Aperta номінували на The Classical:NEXT Innovation Award 2025. – Ксенія Білаш](#)

[Для нових можливостей і розвитку: Київ подався на отримання статусу Міста музики ЮНЕСКО. – Дар'я Тарасова](#)

[«Культурний погляд» оголошує опенкол на участь у музичному мініфестивалі. – Антон Малиновський](#)

Візуальні мистецтва

[Згустки Часу](#)

[У галереї Shum триває виставка Сергія Савченка. – Катерина Сліпченко](#)

[Перформанс «Коса»](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[97-й «Оскар»: тріумф «Анори», скандали й украдені категорії. – Денис Буданов](#)

[Довженко-Центр представив альманах короткометражного кіно 2022 року \(ВІДЕО\). – Микита Кишиневський](#)

[Серіал «Перші дні» тепер можна подивитися на YouTube](#)

[«Покоління»: як підлітки та режисерка Марися Нікітюк створювали короткий метр про досвід війни. – Ірина Сорока](#)

[«Цей фільм – мій внесок у боротьбу проти росіян»: Марися Нікітюк розповіла про свою нову стрічку «Ной». – Поліна Горлач](#)

Література. Книговидання

В Україні вдруге проведуть національний тиждень читання поезії. – Олеся Бойко

Голоси міст у воєнних реаліях: подкаст «Повітряна стихія. Міста сили». – Анастасія Никифорова

Музейна справа

House of Europe профінансує оцифрування понад 232 000 об'єктів у низці культурних інституцій України. – Олег Челяк

«Випадкові події»: в Українському домі відкрили безкоштовний творчий простір для жінок. – Ропасва Жанна

Читання

Стало відомо, скільки грошей із «ЄПідтримки» українці витратили на книжки

Підтримка України у світі

Німецька асоціація видавців: Ми шоковані поведінкою Трампа і Венца

Загальні питання

Немає правових норм для заборони пісень російською мовою в Україні – Шмигаль. – Анастасія Большакова

Прем'єр-міністр Д. Шмигаль опублікував відповідь на петицію про заборону російськомовних пісень на стримінгових платформах. Автори петиції пропонували запровадити вимоги до іноземних стримінгових платформ (Apple Music, Spotify тощо) регулювати контент та не надавати доступ до російськомовної музики на території України, незалежно від національності виконавця. Натомість прем'єр-міністр наголосив, що наразі в міжнародному праві, українському законодавстві та у правилах мовлення іноземних платформ не існує правових підстав для заборони або інших форм обмеження за мовною ознакою. Шмигаль додав, що є необхідність вдосконалити законодавчу базу для «обмеження вільного поширення контенту країни-агресора, зокрема музичних творів, пісень, музичних відеокліпів тощо». Адже це допоможе забезпечити інформаційну та національну безпеку України. У державах-членах Європейського союзу існують Акти про цифрові ринки та цифрові послуги, що протидіють ризикам та загрозам демократичних процесів. Україна розроблятиме аналоги цих документів та впроваджуватиме їх у національне законодавство. Прем'єр-міністр доручив Міністерству культури та стратегічних комунікацій, Міністерству цифрових трансформацій і Міністерству юстиції додатково опрацювати ці питання та поінформувати авторів звернення згодом. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/shmigal-vidpoviv-na-peticiyu-pro-zaboronu-pisen-rosiyskoyu-movoyu-v-ukrajini-306779/>

579 військовозобов'язаних митців не повернулося в Україну у 2024 році: Галина Григоренко. – Поліна Горлач

На засіданні Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Г. Григоренко розповіла, що загалом за три роки після початку повномасштабного вторгнення МКСК надано тисячі листів сприяння для Держприкордонслужби військовозобов'язаним митцям та медійникам. Однак не всі з них повернулися – точну цифру можуть озвучити лише у відомстві. Згідно з офіційним листом від Державної прикордонної служби, за 2024 рік не повернулося 579 чоловіків. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/963525-579-vijskovo-zobovazanih-mitciv-ne-povernulosa-v-ukrainu-u-2024-roci-galina-grigorenko/>

Мінкульт відновить видачу артистам та журналістам дозволів на виїзд за кордон: як це працюватиме. – Марічка Максимець

5 березня відбулося засідання Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики, на якому повідомлено, що Мінкульт відновить видачу листів сприяння для виїзду за кордон військовозобов'язаних митців і медійників. Листи почнуть видавати вже з 7 березня та робитимуть це відповідно до нових правил, введених Кабміном. «Раніше всі звернення отримувало міністерство, а тепер їх спрямовуватимуть до відповідних

інституцій, наприклад, Держкіно, Держтелерадіокомпанії. Вони в межах своєї компетенції опрацьовуватимуть звернення, перевірятимуть всі необхідні документи, і Мінкульт отримуватиме вже верифікований пакет. Тому що для ухвалення рішення це, по-перше, прискорить процес, а по-друге, зробить його більш прозорим і відповідальним», – коментує заступник міністра культури та стратегічних комунікацій А. Наджос. Серед інших нововведень: документи до Мінкультури слід подавати щонайменше за 15 днів до виїзду, а максимальна тривалість перебування за кордоном не може перевищувати 60 календарних днів із моменту перетину кордону. Відомство почне видавати листи сприяння для виїзду з 7 березня, але всі заявники повинні подавати документи заново відповідно до нових вимог. Раніше подані заявки розглядатися не будуть. Серед змін також передбачено, що юридичні особи мають отримати статус критично важливих, а фізичні особи-підприємці зможуть претендувати на виїзд лише за умови, що протягом трьох років до подачі заявки були зареєстровані та вели діяльність. «Те, що існувало раніше, не зовсім вноормований процес, точніше, абсолютно вноормований, дозволяло нам випускати за кордон незалежних митців, які не є працевлаштованими ні в закладі культури, ні в критичному підприємстві, не є самозайнятою особою у вигляді ФОПа. Станом на зараз було консолідоване рішення уряду, що, на жаль, ми не зможемо це контролювати. Тому зараз митці, які не мають працевлаштування і не є самозайнятими особами, залишаються поза цією постановою», – зазначила перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Г. Григоренко. Крім того, якщо певних осіб включають до плану роботи Мінкультури щодо участі у міжнародних заходах, вони зможуть виїжджати, однак цей процес буде довшим, оскільки захід спочатку потрібно внести до плану та затвердити наказом. Також Мінкультури планує розробити механізм, який зобов'язуватиме артистів звітувати, до якої бригади та в якій кількості будуть спрямовані кошти, зібрані за кордоном. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/minkult-dozvil/>

«Не матиме статусу критичності»: у Мінкульті відповіли, чи зможе Ziferblat поїхати на «Євробачення» за новими правилами виїзду. – Дар'я Тарасова

«Гурт не матиме статусу критичності, але будемо думати, як його відправити. Я думаю, що ми можемо цей захід вважати таким, до якого дотичне Міністерство культури та стратегічних комунікацій, тобто внести в план роботи Мінкульту, щоб дозволити взяти участь у конкурсі не лише гурту, а і всій команді», – пояснила заступниця міністра Г. Григоренко. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-ne-matime-statusu-kritichnosti-u-minkulti-vidpovili-chi-zmozhe-ziferblat-poikhati-na-evrobachennya-za-novimi-pravilami-viizdu>

Як оновлені правила МКСК щодо виїзду митців і медійників вплинуть на роботу цих галузей і міжнародну репрезентацію України. – Анастасія Платонова

Авторка зазначає: «Ухвалені зміни торкнуться передусім того, хто надалі зможе перетинати кордон, а хто ні. Деякі категорії інституцій, як-от

громадські організації чи невеликі медіа, що не є установами критичної інфраструктури, вочевидь, узагалі не зможуть подавати документи на отримання листів сприяння МКСК». Докладніше:

<https://detector.media/community/article/238823/2025-03-06-yak-onovleni-pravyla-mksk-shchodo-vyizdu-myttsiv-i-mediynykiv-vplynut-na-robotu-tsykh-galuzey-i-mizhnarodnu-reprezentatsiyu-ukrainy/>

Кабмін оприлюднив зміни до постанови № 57 щодо виїзду митців та медійників за кордон під час воєнного стану. – Валерія Буняк

Постанова визначає категорії фахівців, процедуру отримання листа-сприяння, перелік документів, строки перебування за кордоном, обмеження на співпрацю з представниками росії та перелік органів влади, які можуть перевіряти подані інституціями документи. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/238819/2025-03-05-kabmin-oprylyudnyv-zminy-do-postanovy-57-shchodo-vyizdu-myttsiv-ta-mediynykiv-za-kordon-pid-chas-voienного-stanu/>

Український ПЕН закликав світову письменницьку спільноту чинити опір новій тиранії. – Дар'я Тарасова

70 членів Українського ПЕН підписало звернення до світової письменницької спільноти. Вони наголосили, що Україна є не проблемою вільного світу, а шляхом до її розв'язання. Також закликали світових письменників залучати підтримку для України та звертатися до співгромадян та урядів країн, громадянами яких вони є. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-ukrainskiy-pen-zaklikav-svitovu-pismennitsku-spilnotu-chiniti-opir-noviy-tiraniy>

російський обстріл пошкодив ХДАДМ. Як можна допомогти академії? – Антон Малиновський

Під час російського обстрілу 1 березня під ворожий удар потрапили і будівлі ХДАДМ. «Усі три будівлі зазнали значних пошкоджень. Наразі ми активно працюємо над тим, щоб терміново певною мірою зменшити наслідки (тривають ще нічні заморозки), оскільки під загрозою система опалення, а в корпусах щодня працюють адміністрація, співробітники та викладачі, забезпечуючи життєдіяльність академії, здійснюючи освітній процес», – йдеться в публікації. Наразі триває збір коштів на повноцінне відновлення корпусів. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/academy-assistance/>

російський безпілотник у Харкові пошкодив типографію, яка друкувала українські підручники до нового навчального року. – Ганна Цьомик, Лариса Говина

У ніч на 1 березня, коли росія здійснила масовану атаку на Харків, один з російських безпілотників пошкодив типографію. Майже всі книжки, які були в момент удару у друкарні, зіпсовано, їх викидатимуть, розповів заступник директора типографії «Тріада-Пак» Ю. Жувак. Він зазначив, їхня друкарня – одна з найбільших в Україні. «Протягом 23 років роботи співпрацювали з

такими видавництвами, як „Ранок”, „А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА”, „Віват”, „Видавництво Старого Лева”, „Фабула”, „Пегас” та багато інших. У нас сучасна техніка, завдяки якій ми можемо створювати кольорові зрізи, книжки-іграшки з різними елементами, пазли тощо, тому замовлень завжди було дуже багато. Торік надрукували 5 483 000 книжок», – зауважив Жувак. Пошкодження виробництва на друк нових примірників не вплине. Перевозити в іншу область підприємство не планують. Повністю відновити виробництво планують протягом весни. Збитки від російської атаки для друкарні нині ще підраховують. Докладніше:

<https://suspilne.media/kharkiv/962779-rosijskij-bezpilotnik-u-harkovi-poskodiv-tipografiju-aka-drukuvala-ukrainski-pidrucniki-do-novogo-navcalnogo-roku/>

У окупованому Бахчисараї росіяни знищили стародавню фреску у Ханському палаці. – Ольга Бабишена

Про це інформує Асоціація реінтеграції Криму, посилаючись на підконтрольні росіянам ЗМІ. Вказано, що історично цінний розпис зруйнували будівельники під час «реставрації» Ханського палацу. Вони подумали, що «це просто старе тинькування». «Ремонт верхньої частини палацу вели звичайні маляри. Їм веліли прибрати все старе покриття. Тому, коли попалася давня фреска... її просто демонтували. Як заявляють згадані „медіа”, нібито фреску вже не відновити, цинічно пропонуючи „намалювати її заново”», – йдеться у повідомленні. Як повідомляє Кримська платформа, йдеться про автентичну настінну фреску XVI століття. Вона існувала з часу будівництва комплексу ханом Сахібом Гераєм у 1533 році. «Варварська „реставрація” Ханського палацу багаторазово критикувалася міжнародними структурами як форма фактичного знищення автентичності цієї унікальної пам’ятки історії та культури кримських татар», – нагадали в асоціації. Джерело:

<https://espreso.tv/kultura-u-okupovanomu-bakhchisarai-rosiyani-znishchili-starodavnyu-fresku-u-khanskomu-palatsi>

В окупованій частині Херсонщини готують пропагандистську виставу: колаборантам не довіряють – режисер російський

росіяни готують пропагандистську виставу до «дня перемоги» в окупованій частині Херсонщини. Про це повідомляють окупаційні медіа. Втім, постановкою займається російський режисер – К. Карчевський. росіяни вважають, що колаборанти, які грають в окупаційному театрі, нездатні створити гідний сценарій та зробити ту пропагандистську виставу, яку хочуть побачити росіяни. Відтак, керує справою російський режисер родом з Тамбова, який викладає в одному з російських вишів. А віднедавна працює в окупаційному театрі на Херсонщині, який територіально розташовано у Скадовську. росіяни анонсували, що дія вистави передбачає історичний контекст. Тобто йтиметься про чергову фальсифікацію історії росіянами в окупованій Херсонщині. Джерело:

<https://skadovsk.rayon.in.ua/news/787940-v-okupovaniy-chastini-khersonshchiny-gotuyut-propagandistsku-vistavu-kolaborantam-ne-doviryayut-rezhiser-rosiyskiy>

Митці на фронті

«Для мене зараз немає жодних сумнівів у тому, що я – на своєму місці».
– Наталія Федоришин

В. Стефанишин – художник, викладач Івано-Франківської дитячої художньої школи, який вже четвертий рік служить у лавах ЗСУ. В інтерв'ю він розповідає про військову службу, мистецьку практику й повернення до творчості після війни. Докладніше:

<https://postimpreza.org/talsk/dlia-mene-zaraz-nemaie-zhodnykh-sumniviv-u-tomu-shcho-ia-na-svoiemu-misti>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

У лютому зупинено розповсюдження понад 600 книг, пов'язаних з росією та Білоруссю. – Сергій Албул

У лютому встановлено факти незаконного розміщення українськими інтернет-магазинами «Кіндер-сіті», «ЛітЛукс», «WhisperBook» та «HighBook» на маркетплейсі Prom.ua та на створених на платформі Prom.ua вебсайтах комерційних пропозицій щодо продажу понад 200 найменувань видавничої продукції, пов'язаної з державою-агресором та Республікою Білорусь. Завдяки налагодженій співпраці з адміністрацією маркетплейсу Prom.ua виявлені товарні позиції видалено, а суб'єктам електронної комерції надіслано попередження щодо неприпустимості провадження діяльності у видавничій сфері з порушенням вимог українського законодавства. Крім того, встановлено факти протиправного розміщення інтернет-магазинами «SeriousBook», «MH-Books», «DinaShop», «MarketCrane» та «Sportbooks» на маркетплейсі ROZETKA.UA понад 400 найменувань видавничої продукції походженням з держави-агресора та Республіки Білорусь. Завдяки вжитим спільно з адміністрацією маркетплейсу ROZETKA.UA заходам заборонено до розповсюдження видавничу продукцію видалено, а продавців попереджено про передбачену законом відповідальність за провадження неправомірної діяльності у видавничій сфері. Загалом з квітня 2024 року припинено розповсюдження понад 7,3 тис. найменувань видавничої продукції держави-агресора та Республіки Білорусь, незаконно розміщеної продавцями на інформаційних ресурсах Prom.ua та ROZETKA.UA. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/03/05/663981_lyutomu_zupineno_rozpovsyudzhennya.html

«Ба та Ді проти брехні»: проєкт із медіаграмотності, який допомагає літнім людям не стати жертвами шахраїв і фейків. – Аліна Білоус

В умовах інформаційної війни та поширення онлайн-шахрайства люди старшого віку особливо вразливі до маніпуляцій. Проєкт «Ба та Ді проти брехні», ініційований командою онлайн-медіа «ШоТам» у співпраці з VoxCheck Ukraine, навчає пенсіонерів розпізнавати фейки, захищатися від фінансових

шахраїв і критично аналізувати інформацію в соцмережах і месенджерах. Контент-директорка «ШоТам» К. Черненко розповідає, як працює ця ініціатива, які проблеми вона розв'язує та чому медіаграмотність важлива для старшого покоління. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/37619/2025-03-05-ba-ta-di-proty-brekhni-proiekt-iz-mediagramotnosti-yakyy-dopomagaie-litnim-lyudyam-ne-staty-zhertvam-y-shakhraiv-i-feykiv/>

Креативні індустрії

Українські проекти на Бієнале архітектури 2025 у Венеції будуть представлені у двох національних павільйонах: що відомо. – Катерина Яковленко

18-та Міжнародна архітектурна виставка, або Бієнале архітектури 2025 у Венеції оприлюднила участь національних павільйонів – на виставці буде представлено національний павільйон України (на одній із головних локацій – Арсенале). Крім того, у павільйоні Франції демонструватимуть роботи українських архітекторів. Яким буде проект, наразі не оголошено. Зазначається, що комісаркою проекту є Т. Філевська – креативна директорка Українського інституту, дослідниця українського авангарду, кураторка. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/963531-ukrainski-proekti-na-bienale-arhitekturi-2025-v-venecii-budut-predstavleni-u-dvoh-nacionalnih-paviljonah-so-vidomo/>

Фестивалі. Конкурси

Оголосили дати прийому заявок на участь у конкурсі читців імені Володимира Федінчука

Оголошено дату старту прийому заявок на участь у Фестивалі-конкурсі читців «Еней був парубок моторний» імені Володимира Федінчука. Актор загинув на фронті у січні 2024 року. Організатори – «Центр національно-патріотичного виховання та позашкільної освіти». Співорганізатором став Рівненський обласний академічний український музично-драматичний театр. Докладніше про умови участі:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/787905-ogolosili-dati-priyomu-zayavok-na-uchast-u-konkursi-chittsiv-imeni-volodimira-fedinchuka>

Театр

У Луцьку показали виставу «Перехресні стежки» режисера Івана Уривського. – Тетяна Маркопольська

У Луцьку презентовано виставу Львівського академічного театру імені Леся Курбаса за режисурою І. Уривського. Спектакль «Перехресні стежки», створений за однойменною повістю І. Франка, показали 4 березня на сцені Експериментального театру «Адреналін». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/787706-u-lutsku-pokazali-vistavu-perekhresni-stezhki-rezhisera-ivana-urivskogo>

Музика

Opera Aperta номінували на The Classical:NEXT Innovation Award 2025. – Ксенія Білаш

Український колектив Opera Aperta (засновники – композитори І. Разумейко та Р. Григорів) здобув номінацію на The Classical:NEXT Innovation Award 2025. Ця номінація є визнанням інноваційних підходів колективу у сфері класичної музики та оперного мистецтва. Раніше постановки Opera Aperta вже отримували вагомі відзнаки: опера «IYOV» – Шевченківську премію, опера «CHORNOBYLDORF» – Премію Королівського філармонічного товариства Великої Британії. Остання на цей час опера колективу «GAIA-24» відкрила O.Festival у Нідерландах та отримала показ у рамках 60-ї Венеційської бієнале. На сайті The Classical:NEXT Innovation Award колектив охарактеризували наступним чином: «Opera Aperta постійно шукає та випробовує нові стилі сучасної музики, композиційного та інструментального театру, медіа-опери, перформативних та міждисциплінарних практик і вже здобула міжнародне визнання». Причину для номінації визначили так: «Opera Aperta – одна з найцікавіших постановочних компаній у сфері сучасної опери. Їхні роботи поєднують цікаві ідеї та унікальну художню мову, а їхні опери справляють сильне враження протягом останніх п'яти–десяти років. Opera Aperta – це рушійна сила, яка надихає зміни на українській оперній сцені». Opera Aperta змагатиметься за перемогу з дев'ятьма колективами з Китаю, США, Мексики, Бразилії, Польщі, Литви та інших країн. Переможець стане відомий 14 травня. Церемонія вручення нагород відбудеться під час заходу Classical:NEXT 2025 у Берліні. Джерело:

https://lb.ua/culture/2025/03/05/664117_opera_aperta_nominuvali.html

Для нових можливостей і розвитку: Київ подався на отримання статусу Міста музики ЮНЕСКО. – Дар'я Тарасова

Постійна комісія Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій запропонувала ініціативу щодо приєднання до мережі креативних міст. Її підтримав мер Києва В. Кличко. Як зазначила депутатка Київської міської ради, голова комісії з питань культури, туризму та суспільних комунікацій В. Муха, підготовка заявки тривала понад рік. За словами депутатки, це важливий крок для Києва, адже статус Міста музики ЮНЕСКО відкриває нові можливості для розвитку культурної сфери, міжнародної співпраці та популяризації української музики у світі. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-dlya-novikh-mozhливостей-i-rozvitku-kiiv-podavsya-na-otrimannya-statusu-mista-muziki-yunesko>

«Культурний погляд» оголошує опенкол на участь у музичному мініфестивалі. – Антон Малиновський

Спілка «Культурний погляд» готує мініфестиваль музики, що відбудеться 5 і 6 квітня в Харкові. Для участі планують запросити місцевих артист_ок або гурти, які ще не здобули великої впізнаваності. Опенкол на захід триватиме до 9 березня включно. Також під час події буде представлено виставку мисткині В. Гук, яка працює під псевдонімом «Сонце», відбудеться дискусійна панель у контексті нішевої музики, стендап В. Левенка тощо. Всі

вилучені кошти направлять на Сили оборони через фонд «Волонтерська». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/mini-music-festival/>

Візуальні мистецтва

Згустки Часу

Автор проєкту, художник Д. Доценко розповідає про виставку «Згустки Часу», яка тривала у Мистецькому просторі «CENTER», НАОМА, Київ. Докладніше:

<https://mitec.ua/zgustky-chasy/>

У галереї Shum триває виставка Сергія Савченка. – Катерина Сліпченко

У Львові відкрито виставку С. Савченка «Незворотна Перспектива». Художник поєднав в одній експозиції живопис, скульптуру та кераміку. Докладніше:

https://zaxid.net/u_galereyi_shum_trivaye_vistavka_sergiya_savchenka_n1605297

Перформанс «Коса»

Документація перформансу, що відбувся на відкритті нового простору Музею сучасного мистецтва Одеси проєктом «Міражі Каліпсо: Полонений глибинами Дмитро Дульфана». «Коса» – колаборація Є. Баля, Д. Ерліха та І. Петрова. Ця робота – спроба художників окреслити межу між особистим і спільним у сучасному історичному контексті, коли кожен день може стати останнім. Докладніше у відео:

<https://mitec.ua/peformans-kosa/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

97-й «Оскар»: триумф «Анори», скандали й украдені категорії. – Денис Буданов

Член Українського Оскарівського комітету кінокритик Д. Буданов розповідає про перебіг конкурсу, скандали навколо номінантів і можливості України в перегонах наступного року. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/03/04/663790_97y_oskar_triumf_anori.html

Довженко-Центр представив альманах короткометражного кіно 2022 року (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

В онлайн-кінотеатрі Довженко-Центру викладено збірку «Українська нова хвиля. Перед світанком», що складається з восьми різноманітних робіт, які створено після повномасштабного вторгнення у 2022 році. Уся збірка триває 93 хвилин. У неї ввійшли такі роботи: «Війна яка завжди поруч?» І. Гарьковець; «Літургія протитанкових перешкод» Д. Сухолишко-Собчука; «Поки тут тихо» О. Подолянко і Н. Хікмета; «Харків м'юзик фест відбувся» В. Туряниці; «Бачення життя» Д. Дерій; «Фортеця Маріуполь. Орест» Ю. Гонтарук; «Прокидаючись у тиші» М. Жлуктенко і Даніела Асаді Фаезі; «Хайт» Сашка

Протяга. Серед цих картин є ігрові, документальні, експериментальні й анімаційні роботи. Джерело:

<https://shotam.info/dovzhenko-tsentr-predstavyyv-almanakh-korotkometrazhnoho-kino-2022-roku-video/>

Серіал «Перші дні» тепер можна подивитися на YouTube

Епізоди українського художнього серіалу-антології «Перші дні», в основі якого реальні історії людей перших двох місяців повномасштабного вторгнення, вже доступні для перегляду на YouTube. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/pershi-dni-dyvytysia-serial/>

«Покоління»: як підлітки та режисерка Марися Нікітюк створювали короткий метр про досвід війни. – Ірина Сорока

Режисерка і сценаристка М. Нікітюк та благодійний фонд «Голоси дітей» випустили вже другий мистецький проект – короткометражний фільм «Покоління» («Generation»). Його створювали у межах кінолабораторії, до якої долучилися підлітки. Стрічка розповідає історії українських підлітків, які проживають досвід війни. М. Нікітюк та учасниця кінолабораторії С. Опанасенко розповіли про роботу над картиною в етері програми «Культура на часі». Оpubліковано текстову версію розмови. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/963087-pokolinna-ak-pidlitki-ta-reziserka-marisa-nikituk-stvorovali-korotkij-metr-pro-dosvid-vijni/>

«Цей фільм – мій внесок у боротьбу проти росіян»: Марися Нікітюк розповіла про свою нову стрічку «Ной». – Поліна Горлач

Сценарій третього повнометражного ігрового фільму режисерки М. Нікітюк «Ной» перебуває на фінальній стадії. Нині вона продовжує консультиватися з військовими, а потім відправиться на скрипт-докторинг на кінофестиваль у Трієсті. Сценарій засновано на реальних історіях військових, а герої фільму мають своїх прототипів. Сюжет розповідає про сапера з позивним Ной, який разом із собаками зупинив наступ групи росіян на важливому напрямку. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/963441-cej-film-mij-vnesok-u-borotbu-proti-rosian-marisa-nikituk-rozpovila-pro-svou-novu-stricku-noj/>

Література. Книговидання

В Україні вдруге проведуть національний тиждень читання поезії. – Олеся Бойко

Національний тиждень читання поезії 2025 відбудеться з 17 по 23 березня, повідомляється на сайті Українського інституту книги. Цьогорічна тема – «Пісня тисячі голосів», гаслом стали слова С. Жадана: «З чого все почалося? Вона заговорила про мужність і зброю. В неї навіть не голос – в неї багатоголосся». У межах тижня поезії реалізують проєкт «Мистецтво пам'яті» про креативні практики пам'ятування. Він передбачає: створення відеопроектів «Ритми пам'яті» на поезії загиблих поетів; радіопроект з озвучення фрагментів віршів загиблих авторів професійними акторами та поетами; проведення

офлайн-заходу з презентацією відеопроекту та пам'ятки з креативних практик пам'ятування, що допоможе кожному зрозуміти свою роль у системі збереження пам'яті, переоцінити підходи до літератури і долучитися до збереження пам'яті про загиблих. Також відбудеться серія офлайн-заходів «Поезія у часи війни: Вечір віршів до Тижня поезії» – поетичні читання у 5 регіонах України. Гештег тижня читання – #ТижденьПоезії2025. Ще під час тижня поезії заплановано низку онлайн-активностей: «Бінго української поезії» – всі охочі зможуть розповісти про 7 різних категорій поезії; флешмоб #watchUaPoetry, в рамках якого запрошуються усі бажаючі створювати відеоролики, анімації чи слайдшоу на основі українських поетичних творів; флешмоб #ReadUaPoetry – читання української поезії у перекладах іншими мовами, щоб показати її значення та вплив у світі; марафон #ВіршіСвідки, в межах якого блогери та лідери думок ділитимуться на своїх сторінках у соціальних мережах віршами, що засвідчують різні досвіди проживання війни; онлайн-фестиваль читання поезії «Пісня тисячі голосів», у межах якого українські поети й поетки в запланований час читатимуть свої твори в прямому ефірі на своїх сторінках у соцмережах. Начальниця відділу зв'язків з громадськістю УІК Т. Петренко повідомила, що до акції Український інститут книги приурочив новий каталог поезії. Його поділено на 4 тематичні розділи: «Поезія (з) війни», де зібрано збірки поетів і поеток, які захищали чи захищали Україну від російських окупантів у ЗСУ; «Сучасна українська поезія» – книжки поезій сучасних авторів і авторок; «Класика» – перевидані чи вперше видані поезії авторів минулих сторіч; «Поетичні антології» – видання авторства кількох авторів, поезії яких об'єднані тематикою, жанром чи періодом. Підкріплюючи гасло «Тисяча голосів», УІК проведе 5 поетичних вечорів у різних містах – Києві, Харкові, Одесі, Вінниці й Хмельницькому. Кураторкою цих подій є поетка й культурна менеджерка Т. Власова. Також вона організовує поетичний марафон #ВіршіСвідки. Окрім того, низка медіа підготує матеріали про поетів своїх регіонів, а також добірки віршів про свої міста. Петренко розповіла, що кураторкою проекту «Мистецтво пам'яті» стане О. Герасим'юк – поетка, парамедикиня добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри», співзасновниця проекту «Недописані». 23 березня в Києві відбудеться захід, у межах якого різні ініціативи, які займаються питанням пам'яті і пам'ятування, поділяться своїми досвідами і покажуть креативні роботи, які допомагають продовжувати жити поезіям загиблих поетів. «Сьогодні ми можемо і маємо ставати медіаторами між живими і мертвими, бути голосами тих, хто більше не з нами. „Ритми пам'яті”, які ми готуємо – це серія анімованих робіт на тексти загиблих українських поетів, які буде продемонстровано під час заходу та поширено після його завершення», – додає Петренко. У межах тижня поезії УІК також закликає бібліотеки, книгарні, культурні осередки в Україні і за кордоном проводити офлайн-заходи, які дадуть змогу громадам гуртуватися, а любителям поезії – знаходити однодумців. Наразі на інтерактивній мапі подій зареєстровано 160 запланованих заходів. Щоб зареєструвати свою подію в межах тижня читання, потрібно заповнити гугл-форму. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ukraini-vdruhe-provedut-natsionalnyj-tyzhden-chytannia-poezii/>

Голоси міст у воєнних реаліях: подкаст «Повітряна стихія. Міста сили».
– Анастасія Никифорова

Свій погляд на міста сили пропонує подкаст «Повітряна стихія», створений «Радіо Культура». У першому сезоні, записаному ще у 2022, українські письменники та письменниці начитували свої есеї про особисті історії, їх рефлексію та вічні теми (спогади, долю, втрати й зміни). У грудні 2024-го – лютому 2025-го вийшов другий сезон з назвою «Міста сили». Творча команда проєкту складається з кураторки Гаськи Шиян, продюсерок Олени Гусейнової і Наталі Коломієць, редакторок Ольги Головецької і Марини Лютої та саунд-дизайнера Геннадія Сидорова. Це 26 есеїв від українських письменників та письменниць про стійкість і пам'ять в авторському виконанні. Але першочергово про міста. Тут Донецьк промовляє голосом Оксани Забужко, Яремче – Ірени Карпи, Київ – Ірини Цілик. А також – про боротьбу у війні, біль та втрати, бо, переживши такий досвід, ніхто й ніщо вже не може сприймати деякі речі так само, як раніше. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/culture/golosy-mist-u-voyennyh-realiyah-podkast-povitryana-styhiya-mista-syly/>

Музейна справа

House of Europe профінансує оцифрування понад 232 000 об'єктів у низці культурних інституцій України. – Олег Челяк

Національний музей Голодомору-геноциду, «Друзі музею», Шевченківський гай, Одеський археологічний музей НАН України, «Фундація Богдана і Варвари Ханенків», всього 15 культурних інституцій, фондів і дослідних центрів отримають фінансування на оцифрування і збереження фондів, повідомляє House of Europe. Грантова програма для оцифрування українських музеїв і дослідних установ виділятиме до 20 000 євро (близько 860 000 грн) на кожну із 15 переможних заявок. Докладніше про них:

<https://suspilne.media/culture/963825-house-europe-profinansue-ocifruvanna-ponad-232-000-obektiv-u-nizci-kulturnih-institucij-ukraini/>

«Випадкові події»: в Українському домі відкрили безкоштовний творчий простір для жінок. – Ропасва Жанна

До 16 березня в Українському домі працюватиме виставка «Випадкові події», у межах якої створено простір для творчості жінок – «Своя кімната». Це ініціатива Кооператив спільно з агенцією та ГО Port of Culture. Творча майстерня дає можливість відвідувачкам займатися тим, що часто відкладається через побутові справи: писати, малювати, читати чи працювати над власними мистецькими проєктами. Авторки ідеї Настася Клен і Марія Леоненко наголошують на важливості особистого простору для самореалізації. Докладніше:

<https://bit.ua/2025/03/vypadkovi-podiyi-v-ukrayinskomu-domi-vidkryly-bezkoshtovnyj-tvorchij-prostir-dlya-zhinok/>

Читання

Стало відомо, скільки грошей із «Підтримки» українці витратили на книжки

Державна програма «Зимова «Підтримка» закінчилася, найчастіше українці використовували ці гроші для оплати комунальних послуг, на книжки ж витратили 178 млн грн, повідомили у Міністерстві економіки. Докладніше:

<https://chytomo.com/vidomo-skilky-hroshej-iz-iepidtrymky-ukraintsi-vytratyly-na-knyzhky/>

Підтримка України у світі

Німецька асоціація видавців: Ми шоковані поведінкою Трампа і Венца

Німецька асоціація видавців і книготорговців (Börsenverein des Deutschen Buchhandels) висловила підтримку Україні через розмову президентів США й України Дональда Трампа і Володимира Зеленського у Білому домі. Про це асоціація написала на своїй фейсбук-сторінці. Докладніше:

<https://chytomo.com/nimetska-asotsiatsiia-vydavtsiv-my-shokovani-povedinkoiu-trampa-i-vensa/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm